

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri estene 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbini mon, sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fa-care publicare,

Nr. 7.

Brasiovu 8 Februaru 27 Ianuaru

1877.

Demonstratiunile politice

au luat in sinulu natiunei maghiare proportiuni asia de mari, in catu ele trasera asupra-le atentiunea Europei. Cu totu dreptulu; din cauza ca cele mai multe din ele au unu caracteru provocatoriu, hostile, prin urmare f6rte periculosu. Avemu 99 de cause, cã se trecemu si noi prin revista celu pucinu pe cele mai pregnante din trensele, adeca pe acele, care suntu de natura de a irrita pe alte staturi si capete incoronate si a le provoca la repressalii energi6se, cumu si de acele, care atingu chiaru pers6n'a monarchului nostru. Ceea ce bate mai tare la ochi este, cã acele manifestiuni de ura si hostilitate pana acuma nu au fostu pedepsite de locu, decatu celu multu au fostu mustrati auctoriiloru, dupa ce le-au commisu pe de intre-gulu, s6u inca pe diumetate.

Ve aduceti aminte cã in a. 1868 erã se arunce in temnitia pe cei mai multi blasiani si cu ei pe canoniculu prepositu nonagenariu Vas. Ratiu, care de greutatea aniloru erã si surdu. Pretestulu acelei mesure tiranice erã cã tenerimea cu oca-siunea maialeloru serbase diu'a de 3/15 Maiu 1848. Sciti cã si in anulu trecutu amerintiara blasiani-loru cu inchiderea sc6leloru totu din caus'a aceea, de si studentii avea la mana permissiunea data de subprefectu. Cun6sceti cã tricol6rea transil-vana galbinu-rosiu-venetu este oprita. Ati veditu cã mai de curendu au datu porunca archiereiloru romanesci, cã se cutedie a infrunta pe cleruri si pe t6ta inteligenti'a roman6sca si a infera pe frun-tasii natiunei romanesci de agitatori in contra sta-tului. Mai in scurtu le sciti t6te si d6ra mai multu decatu noi.

In acelasu timpu ce se intemplã in Ungari'a, in unele parti ale Transilvaniei si mai alesu in capitala?

Se facu demonstratiuni la aniversari'a gene-rariloru spendiurati in Octobre 1849 la Aradu, cu scopu invederatu de a infrunta pe cercurile cele mai inalte din Vien'a.

Se arest6dia in capital'a Ungariei oficiari ru-seci, cu scopu de a bate nasulu imperatului Ru-siei. Se incen6dia peregrinari si cantari de lauda la „santulu“ Ghiul-Baba.

Damele facu scame si colecte numai pentru turcii raniti, ca-ci alti luptatori pentru ele nu trecu de 6meni.

Studentii suntu suferiti a calcã t6te regulamen-tele academice si a face demonstratiuni politice la consululu turcescu. Mai tardiu aceloru stud. li se permite a calca de nou legile academice, a parasì prelegerile cã se alerge la Constantinopole cu sa-biia de on6re pentru Abdul Kerim pasia turcescu, d6ra renegatu bulgaru.

Un'a din cele mai mari comune urbane adeca Czegléd, pentru cã se faca in mani'a monarchului alege deputatu in unanimitate pe celu mai cum-plitu inemicu alu lui, adeca pe Ludovicu Kossuth, indata apoi tramite deputatiune numer6sa la Itali'a cã se-lu chiamo acasa. Acea deputatiune ajunse dela Czegléd in capitala, i-se j6ca pro forma una mica comedia politien6sca, este inse suferita cã se continue calea sa in frunte chiaru cu primariulu (Bürgermeister) dela Czegléd si cu pop'a Dobos. Acelu popa calvinescu fanaticu, care si-a parasitu biseric'a pentru fantasii politice ungueresci, alesu

de oratoru alu deputatiunei, tiene unu discursu catra Kossuth, in care i-lu tract6dia cã pe guber-natorulu tieriei, cã pe uniculu salvatoru alu ei si alu maghiariloru, ceea ce insemna curatu atata, cã si cumu ar' dice, cã nu mai avemu nici-o incre-dere in rege. Dobos inse si sut'a de deputati mer-sera si mai departe, ca-ci in discursulu loru catra Kossuth insultara amaru pe confratele si pe celu mai bunu amicu alu Maiestatiei Sale impera-tului, regelui si mare principe alu nostru, adeca pe Maiestatea Sa imperatulu tuturoru Russiiloru dicundu, cã este unu Sardanapalu, carele se tava-lesce la Mocscu'a in desfrenari;“ 6ra ei, maghiarii suntu convinsi, cã indata-ce va veni Kossuth acasa, imperatulu Russei si t6ta puterea sa se va sfarma, ceea ce pe romanescu curatu semnifica atata, cã d6ca va veni Kossuth, va trage 6ra t6ta puterea la sine.

Pre candu scriemu aceste, vedemu totuodata din diariile capitalei ungueresci, cã in fine politi'a luã mesuri in contra continuarei demonstratiuni-loru, asemenea si senatulu academicu alu univer-sitatiei facia cu deputatiunea studentiloru, cari plecandu dela Constantinopole in 26 Aprile, apu-cati de furtuna teribile in caletori'a spre Varn'a, neputendu intra in portu, fusera aruncati in marea larga, se mai aprinse ceva si in laintrulu corabiei, in catu fusera necessitati a se int6rce la Constan-tinopole de trei ori, scapandu de innecare si ar-dere cã prin urechile acului.

Mesurile politianesci luate mai multu numai de rusinea Europei si in urmarea seri6seloru ob-servatiuni venite dela Vien'a, spre a inpedeca de-monstratiunile la int6rcerea deputatiuniloru, nu mai potu ascunde intru nimicu tendentiele revolutionarie. Portarea fanaticiloru din Ungari'a si Transilvani'a nu mai lasa nici-o indoieala, cã ei s'au desbinatu de catra societatea europ6na si s'au facutu mai turci decatu turcii. Ei au invrasmasitu pe pop6rele slave, anume pe bohemi, pe croati si serbi, apoi pe rusi totudeauna. Asprele infruntari aruncate in siedinti'a din 31 Ian. a camerei deputatiloru in faci'a ministrului Tisza de catra deputatii Kossu-thiani revolutionari Helfi, Madarász, Németh, a-plaudati de opoitiune, confirma deplinu asertiuniunea n6stra.

Nimicu mai interesantu si mai caracteristicu pentru sc6l'a politica dela Dobritienu, decatu candu Helfi rapedí asupra ministrului unele cã acestea: In 15 Martiu 1872, care este aniversari'a revolu-tiunei dela 1848, acestu Tisza in calitatea sa de presiedinte alu opoitiunei, s'a pusu in fruntea ca-torva mii de 6meni si luandu-se cu ei pe stratele capitalei sbierã catu potea „Éljen Kossuth!“ 6ra s6ra s'au luat cu tortie aprinse pe lini'a Dunarei in faci'a residentiei, pentru cã se vedea si regele si se audia cumu striga ei „Éljen Kossuth“. Dupa aceea Kossuthianii detera unu banchetu totu cu Tisza in capulu mesei, si tramisera lui Kossuth unu telegramu entusiasticu. Atunci ministrulu de interne, care erã, nu a inpedecatu pe nimeni si nici pe Tisza, cã se glorifice pe Kossuth si se j6ce comedi'a intr6ga. Acumu inse Tisza cã mi-nistru tract6dia pe adoratorii lui Kossuth cã pe nisce banditi (rabl6banda), adeca tiranesce. Helfi iei explica acestu lucru asia, cã acuma, de candu ajunse Tisza la putere, ei este frica, cã nu cum-va

Kossuth se se int6rca in patri'a sa. De alta parte adauge Helfi, lui Tisza 'iar' placé se se intemple undeva in ti6ra unu picu de rebeliune, cã se o p6ta sugruma, si asia se se rehabilit6die in opini-unea si grati'a partitei sale, pe care o perdù in urm'a nefereciteloru negotiatiuni cu austriacii; in acelu casu elu p6te cã ar' trece de salvatorulu tieriei etc.

Si acesti 6meni inca mai au fruntea de a cautã p'intre romani agitatori, tradatori de patria si de tronu. Ei nefericitii inca totu mai credu, cã voru fi in stare de a sugruma si innadusi cuge-tele, ideile, convictiunile, vointiele pop6raloru prin mesuri terroristice. Intr'aceea cu respectu la mesu-rile politianesci, recente, posthume luate in capitala, semena cã mai e si unu misteriu la midiulocu, care se va revela mai tardiu.

26 Ianuaru, aniversari'a mortiei lui Fr. Deák

s'a serbatu in capital'a Ungariei cu mare pompa, care afla imitatori si in alte cetati. Unii oratori ei facura apotheosa (deificare) cã unui semidieu; nu s'au aflatu inse nici unulu care se cutedie a'i deduce originea din Scithi'a. Cu ac6sta oca-siune cateva diarie maghiare publicara mai multe peri-cope si trasuri caracteristice din vi6ti'a repausatu-lui. „Betran'a“ Gazeta inca 'si aduce aminte de un'a tocma din anulu, in care inainte de revolu-tiunea universale se facusera legile cele terroristice spre omorirea nationalitatiloru, adeca 1843. Ve-demu cã o inprospetara si altii; ea va interessa si pe lectorii nostri, cã-ci din aceea voru vedé, ce semnificatiune au in Ungari'a frazele „opiniune publica“, vocea poporului si ce val6re p6te avé la classe de 6meni semi-barbari aceea ce se dicea in Roma vechia Aura popularis, fav6rea poporului, pre catu timpu cineva se afla in vi6tia.

Comitele Stefanu Szécheni, carele in vreo dicec ani trecuti pana in a. 1843 desteptase celu pucinu pe inteligenti'a magiara din marea sa indolentia si amortire, in acestu anu erã si cadutu cu totulu in „opiniunea publica“ si „vocea poporului“, adeca demagogii guralivi si studentii usiorei ilu decla-rase de „tradatoriu“. Deák si Kossuth trecea de stele dela Betlehem. Dera Deák, care studiase si pana atunci mai multe cestiuni cu sange rece si din fundamentu, propusese intre altele si supunerea classeloru privilegiate la contributiune, la „biru“. Acea propunere a sa desteptã una din furtunele cele mai furi6se preste t6ta Ungari'a. Pana in acelu anu Deák totudeauna mergea la dieta cã deputatu alesu din comitatulu Zala, in care 'si avea mosii'a sa Kéhida. Din 52 de comitate, in care era in-partita pe atunci Ungari'a, pucine au remasu, in care se nu se fia intemplatu parte batai cumplite, parte si omoruri prin cercurile electorali. Insemnati bine, ca pe atunci in comitate numai nobilimea se bucurã de dreptulu electoral, prin urmare numai nemesii (boierii) se macelã unii pe altii cã ferele selbatice, cu sabii, cu baltage, securi, furci de feru, si se impuscã. Din t6te inse, scenele cele mai do-terer6se s'au intemplatu pe la inceputulu lunei Aprile aceluiaasi anu in cerculu electoral alu lui Deák. Era in acelasu unu solgabirau (subprefectu) anume Forintos György, unulu din hotii cei mai periculosi si tiranu spurcatu, care se aflã tocma sub cerce-tare criminala, d6ra pe picioru liberu. Acelu tal-chariu se adresa catra multimea cea mare a ne-mesiloru cu una proclamatiune bombastica si plina de minciuni, in care le dicea, ca d6ca se va face pe voi'a lui Deák si a partitei sale, atunci va fi vai de ei, ca voru fi supusi la t6te birurile, 6ra cei mici si cei seraci, carii n'au venitu de 200 fl.

séu mosia de 500 jugere, isi voru perde dreptul electoral; la cei ce nu voru plati, li se va pune averea la toba, mojicii voru alege deputati la dieta, carii ne voru lipsi de drepturile noastre castigate cu sange si ne voru omori nationalitatea nostra etc. etc. Acea proclamatiune de charlatanu inpartita pe la toti nemesii aduse pe glóte in atata furia, catu in 3 Aprile trecundu pe la pórt'a lui Franciscu Deák traseru cu puscile asupra casei lui, dupace vediura ca nu potu intrá cá se lu omóre. In 4 Aprile se tienú adunarea, in care navalira patru sute de nemesi sarantoci armati toti cu pistole si decisi cá la unu semnu datu de Forintos György se impusce pe toti ómeii din partit'a progressista. Déra Forintos totu nu avú curagiu cá se comande focu, ci mai antaiu se urcá pe unu scaunu si de acolo cití unu discursu atatu de nerusinat si scarnavu, in catu mai multi progressisti avura curagiulu a-lu intrerupe strigandu'i: Szemtelen, gyalazatos, vastag. pofáju*). Atunci glót'a cea barbara nu mai facú alta decatu sbierandu catu le luá gur'a, „Nem adózunk“ (Nu contribuim) parasira sal'a si adunarea se spargu, fora a verificá instructiunile care se dá dupa vechi'a lege la deputati.

La plecarea glótele éra trecura pe la locuinti'a lui Deák, care inse in prevederea reului isi baricadase pórt'a si pusese ómeni armati cá se o apere. In 4 Aprile sér'a glótele éra si detera navala asupra locuintei lui Deák si traseru cu puscile, cu care ocaziune omorira pe doi sergenti politiciani. La acésta se scularu locuitorii orasiulu asupra nemesiloru si se facú batali'a formalu, in care doi nemesi reuasera morti, éra pe siese in si dusera in prinsóre. In fine, abia in 5 Aprile se tienú a trei'a siedintia mai linistita, ca ci nemesii opincari absentara dela ea. Veni si Deák; i-lu intempnara cu Eljen (Vivat) de 13 ori; elu inse éra atatu de amaritu in sufletulu seu pentru acea manifestare a libertatii unguresci, in cata rehanzia cu cuvente cathgorice la onórea de a le fi deputatu, si tóte încercarile amiciloru, invitari, rogatiuni, provocari dela dieta nu mai fusera in stare de a-lu face cá se participe la lucrarile aceleia. In acea di i-lu vediú adunarea versandu si lacrimi de superare. Celu care ar' avé placere se afle mai multe despre acelu evenimentu, se ia amana diarielu din Aprile 1843, precumu „Világ“ (conservativu), „Jelenkor“ (alu lui Szécheni), „Pesti Hirlap“ (alu lui Kossuth), cumu si actele dietali, éra unu estrasu, inse falsificatu, se vede si in „Közvelemény“ Nr. 28.

Camer'a deputatiloru Ungariei.

Kossuth si Cherim pasi'a, respective deputatiunile ungueresci catra acesti doi luceferi ai istoriei turco-maghiare, continua de a formá celu mai interesantu obiectu dela ordinea dilei in statulu ungurescu. Camer'a din Budapest'a, mai vertosu din motivu ca n'a avutu altu ceva de lucru, s'a ocupatu in siedintia dela 3 Februaru numai si numai de acele deputatiuni, cari fura aduse in discutiune prin doue interpellatiuni, ale deputatiloru Helfy si Madarász catra ministrulu de interne. Din motivele interpellatiunei lui Helfy se póte convinge ori si cine, ca dlu primu ministru de astadi, Tisza Kalmán, a fostu si in fapta trebuie se fia si astadi celu mai mare aderinte alu lui Kossuth.

Ignatiu Helfy 'si introduse interpellatiunea prin insirarea mesurorulu de rigóre luate de catra politia capitalei ungueresci la întórcerea deputatiunei Kossuthiane si apoi dise, ca nu vorbesce din punctu de vedere de partita, ca-ci déca ar vorbi din acestu punctu de vedere, atunci ar' dori cá guvernulu se continue pe calea apucata spre a face se trinfzeze programulu partitei independente; inse libertatea este unu bunu comunu alu toturor'a, fora diferentia de partita, si dsa vré se vorbésca din punctulu de vedere alu libertatii. De vr'o 10 ani incóce s'au perondatu in Ungaria vr'o optu ministerie, si in acestu tempu s'au ivitu cele mai vehemente lupte de principie, inse tóte acele ministerie, ori si catu de mare ar fi fostu diferentia de pareri asupra principiiloru politice, au sciutu se respectadie si onoredie libertatea cetatianiloru.

*) Nerusinat, scarnavu, obrazu grou.

Ministrulu de interne de astadi, care apróba procederea politiei, in 15 Marte 1872, precandu éra conducatoriu alu partitei din stang'a, chiamase mii de cetatieni din provincia la Pest'a, pentru cá se faca se resune capitalea de strigatele „Eljen Kossuth!“ — Conducatoriulu partitei din stang'a de atunci, care acum e draconiculu ministru de interne, nu se multumise atunci numai cu atat'a, ci propuse, cá multimea se mérga de-alungulu Dunarei, pentru cá se se véda din citadel'a regale din Bud'a conductulu de tortie si se se auda strigatele „Eljen Kossuth!“ — Sér'a la banchetu s'a decisu apoi a se tramite unu telegramu lui Ludovicu Kossuth si actualulu presiedinte alu camerei (Ghyczy), care atunci éra presiedinte alu centrului stangu, a luat cu placere asuprasi tramiterea telegramulu.

Oratorele se vede apoi necessitatu a observa, ca dlu primu ministru a tremuratu de eventualitatea reintórcerei lui Kossuth, pentru aceea a voitu se arete, ca se ar fi facutu, déca ar fi venitu Kossuth acasa; inse dupa ce Kossuth a dechiaratu, ca nu vine, atunci mesurile politianesci ale dlui primu ministru n'au potutu avé altu scopu, decatu cá se se faca placutu in susu, deórace in josu a perdutu terenulu.

Dupa tóte aceste oratorele intréba, déca ministrulu de interne a avutu cunoscintia despre mesurile ce politia pestana le-a luat facia de deputatiunea Kossuthiana, care numai incongiurata de panduri si trabanti a potutu trece prin capitale éra unii dintre cetatiani fura aruncati chiaru in inchisóre, din cauza ca si-au exprimat liberu parerile si convictiunile? Déca ministrulu a avutu cunoscintia, séu déca ulteriormente a aprobatu acele mesuri, atunci prin ce crede dsa a justificá acea brutale vetemare a libertatii personali si civili, aceea evidenta calcare de lege si de constitutiune?

Iosifu Madarász se plange asupra dlui ministru, fiindu ca a impededu pe studentii din Pest'a se primésca pe deputatii loru la reinsórcere din Constantinopole. Déca guvernulu a crediutu, ca este crima a da o sabia de onóre lui Abdul Cherim, atunci dela inceputu trebuia se impedece acea deputatiune, care, desi in forma n'a avutu mandatu dela natiune, inse in fapta ea a fostu expresiunea vointiei nationali; ea a sositu in Constantinopole tocmai in momentulu, candu poterile se intreceau a castigá amicitia Rusiei, care in numele umanitatii éra gat'a a incepe resbelu contra civilizatiunei. — In fine intréba pe ministru, déca are cunoscintia despre ac- ea, ca politia a opritu pe studenti de a pregati deputatiunei loru o primire solemnela la reintórcere din Constantinopole si déca da, apoi are de cugetu a face se se redice unu asemenea interdictu, ce vétema sentiemintele nationali?

Brasiovu in 7 Fauru 26 Ian. 1877.

Omulu celu popularu alu unguiloru, dlu Tisza, care a cugetatu ca va pune lumea la cale indatu ce va apucá in mana frenelu guvernarii, a inceputu a se deochiá si steu'a lui se apropia de apunere. Noulu pactu dualisticu, pre care se vede nevoitu a-lu inchia, dupa cumu i dietéza nemtii austriaci, i-a nimicitu popularitatea in sinulu poporulu, éra deputatiunile Kossuthiane si Abdul-Cherimiane i-au periclitatu si pucin'a incredere, ce o mai avea la Domnitoriu. Din reportulu de mai la vale se vede apriatu, ca chiaru si camer'a mameluciloru sei se ocupa siedintie intregi cu cestiuni, prin a caroru relevare nu voiesce se ajunga altu scopu, decatu la acél'a, de a compromite si discreditá totu mai multu pe falniculu si inganfatulu „sfarimatoriu“ alu nationalitatiloru. Nu va trece deci multu tempu si credemu a fi pusi in positiunea de a dice dlui Tisza, ca déca dsa e acél'a, care amenintá cu sfarimare natiuni si popóre intregi, atunci ajute-si si nu se lase, cá se fia elu sfarimatu de catra chiaru creaturele sale.

— Comisiunea centrale a camerei deputatiloru maghiari, vediendu ca guvernulu n'are tempu si nice placere se mai dé camerei de lucru, i apucatu a prelucrá unu proiectu de lege pentu instituirea judiloru de pace. Dupa acelu proiectu pentu comunele rurali voru fi investiti pretorii competinti'a judiloru de pace, éra in orasie si comunele mari judii de pace voru fi alesi, fora se cere dela dinsii, cá se arete ca au studiele esamenile juridice necesarie. Va se dica judii de pace potu se fia atunci chiaru si chirurgii, cetorii si maiestrii de pantofaria! Déca este asa, apoi mai bine ar' fi se se aduca spre acestu scop softale turcesci.

— Bandele de hoti si de talhari s'au inmultitu asiá de tare pe pustele Ungariei, incatu nu in poterea dilei nu este omulu siguru de vietia sa avere, pentru aceea guvernulu are de cugetu a cere dela camera unu creditu suplementariu, cu ajutoriulu caruia se puna man'a pe toti banditii pungasii. Noi nu dubitamu in bun'a intentiune guvernulu, inse unele foi maghiare sunt asiá de necredintiose, incatu afirma, ca nu de hoti si de talhari i pasa guvernulu, ca-ci scie ca aceia i bucura de mari privilegie in tíera, ci i pasa de fundulu de dispositiune, care e aprópe de a se se si pe care voiesce a-lu provisioná prin o asemenea apucatura.

— Conferintiele ministriloru in Vien'a n'au ajunsu inca la unu resultatu definitivu, inse se asecura, ca mai multe divergentie s'au complanatu incatu astadi s'ar poté sperá mai multu cá ori candu in realizarea noului pactu dualisticu. Dlu Tisza dupa ce a conferitu vr'o cateva dile in Vien'a cu ministrii austriaci si cu reprezentantii bancii nationale, s'a intorsu pe sambeta intrecuta acasa la Pest'a, cá se pregatésca pe ómenii sei despre capitulatiunea eventuale si apoi se se duca éras la Vien'a. Pentru aceea foile ce traiescu din fondulu de dispositiune au si inceputu a pregati terenulu; ele permitu mai antaiu, ca déca dlu Tisza va tiené mortisiu la pretensiunile sale de paza acum, atunci impacatiunea nu se va face si dinsulu va trebui se se retraga dela potere; dopa aceea aréta apoi in colorile cele mai negre consecutiile funeste pentru patri'a si natiunea maghiara, ce voru avé se resulte din retragerea dlui Tisza, asiá incatu ma ca stau s'o spuna verde pe facia, cu sfarimatoriulu Tisza trebuie se remana la potere cu ori-ce pretiu. — De pe partea nostra póte se remana primu ministru pana candu va aduce in loculu seu pe Kossuth, care a cercatu odata se ne sfarime si nu ne-a potutu.

* * *

Mai sunt trei septemani si resbelulu turciloru cu serbii si Muntenegriini, cu bosniacii, bulgarii si herzegovinenii are se incépa de nou, deórace negociatiunile de pace nu promitu nice unu resultatu. Serbi'a nu este multiamita cu explicatiunile date de guvernulu turcescu cu privire la garantiile cercute pentru sustinerea pazei pre viitoriu, éra Muntenegrulu cere nu numai o regulare a confiniiloru, pre langa anectarea Suttorinei si a tienutulu Zuboi, ci cere cá se i se cedeze tóta Herzegovin'a superióra. Pre langa acést'a nice insurgentii din Bosni'a si Herzegovin'a nu voiescu a depune armele, cu cari s'au luptatu mai bine de unu annu contra semilunei, pana candu nu voru dobandi drepturile si libertatile, la cari aspira.

— O scire electrica din Petrupole dela 4 Februaru comunica, ca depesi'a cercularia a principelui Gorciacoff dechiará, cumca Russia, mai inainte de ce ar luá o positiune definitiva facia de Turci'a si in dorintia d'a vedé pe poterile europene, ca procedu in intielegere comuna si in fasea cea noua a cestiunei orientali, a insarcinatu pe reprezentantii sei, cá se se convinga, ca ce au de cugetu se intreprinda guvernele celoru cinci poteri mari facia de respingerea propuneriloru conferintiei de catra Turci'a, deórace Russi'a nu mai póte suportá greutatile situatiunei actuale. — Totu de a-

colo se telegrafeza, ca Gorciacoff s'ar fi esprimitu intr'o societate de diplomati, ca dinsulu considera incercarile de pace numai cá unu incidentu preparatu, dupa care neaparatu are se urmeze resbelu, deóráce Russi'a si-a propusu, cá acum ori niceodata se amelioreze si assecuru positiunea crestini-loru de pe peninsul'a balcanica.

Alte sciri din Russi'a spuun, ca transporturile de trupe catra sudulu imperiului n'au incetatu inca; éra despre armat'a de sudu se dice, ca in avantgard'a sa are 15 companie de infanteria de marina si siette companie de matrosi, cari au d'a inlesni trecerea armatei preste Dunare. — In legetura cu aceste apoi unii dintre corespondintii, cari totu de-aun'a sunt reu informati despre cele ce face guvernulu romanu, voiescu a sci, ca reprezentantele rusescu din Bucuresci s'a intielesu dejá cu guvernulu romanu pentru eventualitea intrari trupeloru ruseseci in Romani'a cari trupe voru avé de a se miscá numai prin unele districte, din cari se voru departá trupele romane. Totu ce se va cere pentru truppe trebuie se se platésca in bani numerati si ori-ce amestecu in sfer'a de activitate a auctoritatiloru romane, este eschisa si interdisa.

— Turcii inca se misca de-alungulu Dunarei; ei totu concentréza la armata, fortifica fortaretiile si le provedu cu tunuri, cari pe calea ferata nu se potu transportá, deóráce sunt prea grele. — Spre a spariá apoi lumea si mai tare, diurnalele turcesci se ocupa necontenitu cu numerarea suteloru de mii de armata. Asiá dicu ele, ca corpulu de armata dela Dunare consta din 200,000, celu din Serbi'a si Bosni'a din 100,000, la confiniile Greciei 25,000, in Candi'a 10,000, in Erzerum 120,000, in Batum 40,000, si in Bagdadu si Sri'a 55,000, adeca cu totulul totu 600,000 fetiori, afara de rezervisti si voluntari, cari inca numera preste 200,000.

R o m a n i ' a .

Bucuresci, 4 Februaru n. Situatiunea la noi nu se mai schimba; cá si cumu conferenti'a nu s'ar' fi tienutu, aceleasi ingrijiri domina si aceleasi preparatiuni bellice se continua preste totu. Nici chiaru impregiurarea, cá cabinetulu DV. isi pune de nou aici tóte silintiele, cá se instrainedie cu totulul pe Romani'a de catra Russi'a, nu este ceva neasteptatu pentru noi. Cabinetulu dv. nu'i va succede nimicu in punctulu acesta, nici chiaru atunci, candu ar' tiené aici diplomati multu mai simpatici de catu este dn. br. Calice si toti antecessorii sei pana la br. Eder. Barbatii de statu ai Romaniei au pusu de multu in ambele discuri ale campaniei binele cá si reulu ce avuse patri'a nóstra pana acumu atatu dela Russi'a, catu si dela Austri'a, si sciu fórté bine ce au se astepte pe viitoriu dela un'a cá si dela alt'a. D-vóstra cunósceti de multu, cá in casulu inevitabile si fatale, candu Romani'a ar' avé se aléga intre doue rele, celu mai micu reu s'ar' considera cá se faca cauza comuna cu Russi'a. Ací nu avemu se ascundemu mit'a in sacu; ca-ci asia este. Se fiu inse bine intielesu: acésta alegere nefericita i se va impune tieri si natiunei numai prin logic'a cruda a fapteloru, in casu candu poterile occidentali si anume cele latine, conduse D-dieu mai scie de ce interese, ne-aru parasí si si-ar' întórce faci'a de catra noi, precumu s'a intemplat de ex. in 1828—9, séu si mai reu, in a. 1806—7, candu Napoleon I. érá p'ací se ne vanda Russiei pentru alte folóse enorme ce asteptá dela Alexandru I. In acelu casu clasele comerciantiloru si populatiunea s'aténa s'aru declará in favórea Russiei cu parol'a in gura: „Muscalii ne-au scapatu de tirani'a turcésca; totu ei ne voru apara si de nemti.“

Ati potutu vedé din publicatiunile „Monitorulu“ nostru offi., cá desbaterile camerei nóstre legislative decurgu cu zelu cá nici-odata; se tienu si siedintie de nópte dela 8 óre inainte cá in Angli'a; déra betranulu presiedente C. A. Rosetti nu e indestulatu nici cu atata, ci dlui in siedinti'a din 13/26 Ian. mustra greu pe deputatii mai teneri, ca-ci nu vinu regulatu si se codescu dela lucru. Tóte aceste suntu efectele administratiunei din trecutu si a le gravei situatiuni presente. Cestiunea scóteloru cá si a poterei armate dederu

fórté multu de lucru, déra s'au si descoperitu si curmatu multe neregularitati in ambele aceste ramuri a le vietiei nóstre nationale, si eu recomendu la ori-cine, cá se urmarésca desbaterile in „Monitoru“. In departamentulu bellicu s'au regulatu multe institutiuni, s'au adusu si legi noué; scótele militari, cavaleri'a si artileri'a fusera obiecte de discussiuni mari, uneori si violente. Pentru miculu dv. spatiu eu ve recomendu, cá se reproducati celu pucinu cate ceva din discursese dlui ministru Slaniceanu despre artileria.

„Dn. G. Slaniceanu, ministru de resbelu: Dloru deputati, pentru art. 15 alu artileriei amu unu non proiectu de lege. Astadi artileri'a nóstra se compune numai din doue regimente. Cu aceste doue regimente nu potemu pregatí mobilisarea trenuriloru ce le avemu si cari sunt gata de a fi mobilisate, candu vomu vol. In acestu scopu, si avendu in vedere economi'a, amu lucratu unu proiectu de lege, pe care ve rogu se-lu luati in consideratiune, fiindu-ca alta data artileri'a nu jocá rolulu ce-lu jocá astadi pe campulu de bataia. Materialulu seu greu, lips'a cailoru de comunicatiune facea, cá armat'a se nu pota duce dupa densa acestu accessoriu, care adi a devenitu atatu de neaperatu unei armate. Perfectionarea artileriei a facutu sa sporésca fórté multu materialulu ei.

Fredericu si Napoleon au datoritu mai totu successulu loru sporulu, ce au datu artileriei in armatele loru. Adi artileri'a jocá rolulu celu mai insemnatu in tóte fasele luptei; ea prepara successulu si sustiene moralulu unei armate in fasele cele mai grele, prin care ea ar' trece in timpulu unei lupte. Candu o armata se organisédia intr'unu scopu óre-care, se tiene comptu de organisarea, care o au armatele straine, armatele vecine. Déca noi ne-amu presentá cu armat'a nóstra, de esemplu, fora cavaleria inaintea unei armate straine, care ar' avea o numerosa cavaleria, ne-amu condemná mai din'ainte si amu scí mai din'ainte, cá nu potemu nici odata profitá de victori'a nóstra.

Asemene si mai multu inca, déca ne-amu presentá inaintea unei armate cu o artileria mai buna decatu a nostra, amu fi siguri de mai 'nainte, cá nu amu poté avé nici unu successu. Este dér' unu reportu óre-care intre organisarea unei armate, si tóte aceste accesorii. Noi amu datu o prea mare desvoltare celoru alte arme la noi, si nu ne amu pre ocupatu nici decumu de artileria.

Cavaleri'a nóstra de si nu tocmai perfectu organisata, inse este fórté numerosa: avemu unu numeru fórté mare de cavaleria, déca comptamu pe calarasi.

Infanteri'a nóstra, déca comptamu pe rezervele armatei si pe rezervele armatei teritoriale, este asemenea fórté numerosa in reportu cu artileri'a.

Déra in artileria nu avemu proportiunea, pe care o ceru astadi principiile nóuei tactice. Artileri'a intra in organisatiunea armatei, socotindu-se patru tunuri de fia-care mie de ómeni. Asiadara, déca vomu socotí, cá avemu 50,000 de ómeni, neaperatu atunci trebuie se avemu 200 de tunuri celu pucinu; déra organisatiunea artileriei nóstre, cumu este astadi, nu ne permite se avemu nici jumetate acestui numeru, de-si avemu materialu fórté multu. Asiadara, marginindu-ne la acésta cifra, dicu, cá ar' trebui se avemu la 50,000 ómeni celu pucinu 200 de tunuri.*) Pe lenga acésta, artileri'a pentru noi are mai multa importan' decatu pentru alte armate. Déca o armata inventiata cu resbelu, o armata, care are mai multe traditiuni militare, póte se mérga cu mai pucina artileria, nu este totu asemenea pentru o armata juna. O armata juna are trebuintia se fia sprijinita de o artileria catu se póte mai numerosa; ca-ce, candu soldatii fiindu chiaru pucinu deprinsi cu resbelulu, sciu cá sunt multe tunuri cari se'i sustie, atunci curagiulu loru cresce intr'o proportiune fórté mare. Afara de acésta, potemu dice, cá luptele moderne sunt numai lupte de artileria, artileri'a incepe lupt'a, lucrédia in totu timpulu luptei si pana la sfersitul ei; ea incepe lupt'a, pe candu cele-alte trupe se odihnescu, séu sustiene lupta, pe candu cele-alte trupe incepu a se retrage.

Asiadéra amu facutu unu proiectu de lege, cá in locu se avemu doue regimente de artileria, se avemu patru regimente, fiindu-cá organisatiunea militare ne impune acést'a; ca-ci avemu patru di-

*) Atatea tunuri avemu, póte si mai multe; partea cea mai mare de sistheme noué; ne lipsece inse numerulu necessariu de tunuri; de aceea dn. ministru mai cere bani pentru doue regimente de artileria.

visiuni teritoriale, cari suntu destinate a devení patru corpuri separate, lucrandu fia-care isolatu. Fia-care din aceste corpuri trebuie a fi inestratu cu totu materialulu, de care are trebuintia, pentru a fi pusu pe picioru de resbelu. Asiadéra vomu avé pentru fia-care corpu cate unu regimentu de artileria; si asia redicamu numerulu tunuriloru la 144 in totalu, si cu chipulu acest'a vomu poté pune in actiune tóte tunurile, care le avemu, éra pe de alta parte reducemu cheltuielile. Noi nu sporimu numerulu cailoru, pentru-cá lasamu in timpu de pace numai caii trebuintiosi pentru patru tunuri si mai impucinamu numerulu oficeriloru inferiori, cate unulu de fia-care regimentu, impucinamu si numerulu soldatiloru, si asia ajungemu, cá diferenti'a intre patru regimente si doue ce avemu astadi se nu fia mai multu de 200,000 de lei.

Ve rogu déra, se luati in discussiune acestu proiectu, pe care voiu se-lu supunu comisiunei, ca-ci este neaperatu se ne gandimu la materialulu acesta, care este indispensabilu pentru armat'a nóstra, ca ci acestu materialu nu se póte improvisá dintr'o di in alta.

— Cu ocaziunea trecerii prin Bucuresci a dlui comite de Chaudordy si a dlui comite de Corti, reprezentantii Franciei si Italiei la conferintiele dela Constantinopole, unu mare numeru de cetatiani si mai toti reprezentantii natiunii presenti in Bucuresci, au mersu se depuna cá omagiu cartile loru la domiciliulu ilustriloru ospeti.

D. comite de Chaudordy, interpretu destinsu alu sentiementeloru de buna-vointia ale natiunii francese pentru Romani'a si alu eschisei urbanitati francese, adresédia toturoru, prin midiolocirea dlui agente alu Franciei in Bucuresci, urmatóriele ronduri de multiamire, cari voru fi primite in tier'a nóstra cá o salutare de frati'a si buna-vointia:

„Dlui redactore-siefu alu „Romanului“.

„Dle redactore!

„Cu ocaziunea trecerii loru prin Romani'a, d. comite de Chaudordy si d. comite de Corti, au gasitu din partea autoritatiloru acestei tieri mari inlesniri pentru caletori'a loru, si o preventiua deosebita din partea unui mare numeru de persóne din societatea romana.

„Pucinulu timpulu catu s'a opritu ací n'a permis dlui comite de Chaudordy d'a respunde dupa cumu ar' fi doritu la primirea ce i-s'a facutu. M'a insarcinatu d'a transmite, impreuna cu parerea sa de reu cá n'a potutu intrá in relatiuni cu atati reprezentanti destinsi ai nationalitatii romane, multiamirile sale grabite pentru preventiuele ce le-a gasitu in trecerea sa pe ací.

„Primiti, domnule redactore-siefu, ascurarea inaltei mele consideratiuni.

„Agentulu Franciei in Romani'a.

„Fréd. Debains.

„21 Ian./2 Febr. 1877.

„Unirea Democratica“ aduce dupa jurnalulu „des Debats“ aceste:

„D. agentu alu Franciei la Bucuresci, trami-tiendu o telegrama de felicitare d-lui presiedinte alu consiliulu de ministrii, care la diu'a sa se gasea la proprietatea ce posede langa Pitesci, dn. I. Bratianu a respunsu in urmatorii termeni reprezentantulu Franciei d. Debains:

„Amu primitu felicitarile d-v, nu numai cu o via placere, dér' inca cu gratitudine, ca-ci vinu dela reprezentantulu unei tieri, care este a dou'a a mea patria, dela o natiune, care a avutu in totudeuna o solitudiune particulara pentru populu romanu si dela unu guvernulu stimatu si respectatu de lumea intréga.“

— Telegrama din Berlinu catra diariulu „Times“ ne-a atrasu o deosebita atentiune, dice acelasu diariu:

„Ce se dice in acea telegrama? „Rusii voru trece Prutul, dér' nu voru trece Dunarea“.

Scimu ca „Times“ este totudeauna bine informatu si de aceea nu potemu trece cu vederea acésta scire din urma.

Déca Rusi'a ar' avé in adeveru intentiunea de a face aceea ce anuntia din Berlinu diariulu englezu, apoi credemu, ca acestu faptu ar' cere ingrijirea Romaniloru, pentru ca noi ne explicamu lucrulu astufelu.

Se scie, ca inainte de 1856, adeca inainte de tractatulu de Parisu, Rusi'a érá stapana pe acea bucatica din Basarabia, pe care tractatulu de Parisu a cedat o Romaniei. — Astadi Rusi'a considera tractatulu de Parisu cá ne mai existendu,

Not'a coresp.

si prin urmare voiesce se intre in drepturile sale dinaintea aceluia tractatu. Unu bunu pretextu pentru cá se se apropie de gurele Dunarii lu gasesce in acésta impregiurare. Trecundu armatele sale Prutul si postandu-se la Ismailu in faci'a Tulcei, Rusi'a va dice ca intra in dreptulu ei, pe care i-lu luase tractatulu de Paris, dér' care i se cuvine din nou, dupa ce acelu tractatu, dupa ea, nu mai e in vigóre.

Fia-cine se va intrebá: dér' ce avemu noi cu calcarea tractatulu de catra Turcia? Noi se platinu peccatele Turciei?

Acésta intrebare ne-amu pune-o si noi, déca amu presupune unu momentu macaru ca interesele nóstre sunt in periculu. Dér' pe cata vreme scimu, ca Europ'a intréga a aprobatu si laudatu demn'a nóstra purtare de 20 de ani incóce, nu ne potemu indof unu momentu cumu ca vá veni totu ea se ne id dreptulu ce ni l'a recunoscutu.

Chiaru déca ar' stá in intentiunea Rusiei se tréca Prutul, noi credemu ca ea nu va face acésta decatu numai cá amica, nici odata inse cá cuceritoria.

In totu casulu romanii trebuescu se vighieze.

Din cerculu Lapusiului la 28/1 1877.

„Spionagiulu si denunciariile -su lu culme.“ Agitatorii in contra vietii paciute a romanilor din Transilvania su preste totu nenumarati. — Romanii din acestu nefericitu cercu, n'au scapatu de a fi spionati si dupa aceea denunciati auctoritatiloru politice comitatense de agitatori muscalesci. — Insultata romanimea in dinariale maghiare, singuraticii individi de nationalitatea maghiara sedusi si instruiti in adinsu de celi de susu si atietati prin scornirile diurnalistice — inteligenti'a romana e espusa insultelor, suspicariiloru celor mai nerusinate, denunciata de rebela. — Bene a disu, cene a disu, cá traimu in epoc'a de trecere ca-ci lucrurile, ce se intempla, — suntu de totulu curiose. N'a fostu si nu e destalu, ca romanii din acestu cercu suntu in totu tipulu neindreptatiti, — cá la noi nicairi asiá — mai trebuea inca pacinic'a inteligentia vexata in totu tipulu, denunciata de agitatoria muscalesca, de dacoromana, de rebela etc.

Nu esagerezu, ascultati fapta implenita, denunciarea infernala, scie Ddieu, cu ce scopu afurisitu. —

Spionii si denunciatorii din acestu cercu facura atentu pre comitele supremu, ca in cerculu Lapusiului romanii conspira in contra statulu maghiaru si in favóre muscalulu. — Inceputulu conspirarei, — dicu ei, s'a facutu in presér'a de Sa-Medru in Lapusiulu romanu la dlu v.-protopopu Dumitru Varn'a, unde a fostu de facia si unu emissariu rusu. A dou'a conspiratiune s'a facutu in Dobriculu Lapusiului de 4 preoti romani, totu cu dlu protopopu. A trei'a s'a facutu o crima, ca-ci vreo trei romani in Lapusiulu ung. ar' fi beutu pentru sanatatea imperatulu tuturor rusiloru Alexandru II. — A patri'a s'au tenuity adunari nopturne in Macic'a. — In Suciulu de susu au conspiratu vreo 5 preoti etc.

Mi vene in mente de Don Quixotte, care esindu in lume se faca bravure, si vedindu o data dóue turme de oi, a alergatu, cá se se lupte cu ele, ca-ci elu vedea acolo dóue ostiri, un'a a vestitulu Alifanfaron si alta a regelui din Pentapoli, si in fia-care turma vedea ducii, asia: in un'a pre cavalerulu Saurcalcu, in altá pre Quiroloja si Timone Carajone. — Ce a patitu in lupt'a cu acesti eroi, se aci. — Eu tieneam ca istori'a lui Don Quixotte erá acomodabila tempulu vechiu, dér' vediu cá noi avemu acuma unu mare Don Quixotte modernu. —

Se spunu acuma si eu, cá ce suntu si au fostu acele conspirari.

La Sa-Medru dlu v.-protopopu si a tenuity din'a onomastica, unde au fostu presenti si maghiari. In Dobriculu Lapusiului a fostu o investigatiune in o cauza matrimoniale. In Lapusiulu — ung. vreo trei romani si au petrecutu in presér'a Craciunulu candu nece cá le a plesnitu prin mente de Alexandru imperatulu; martoru li e unu maghiaru, care a fostu cu eli impreuna. — In Macic'a unde gendarmii au panditu 2 dile si 2 nopti, din'a in padure, nóptea in satu, au afiatu 3 ómeni

beti in carciuma, vorbindu de muscali si turci cámasi'a: „Ce-su turcii aceli'a? Limba stricata, pagani. — Pre muscani i cunoscemu din 48, . . . buni crestini. — Dér' apoi, cá ungurii tenuity cu turcii? r. bagséma — su totu un'a cu eli de o vitia si de o sementia.“

In Suciulu de susu s'au adunatu cativ'a preoti pentru aplanarea unei neinsemnate certe intre 2 preoti; unu maghiaru a fostu cu eli. Astea su conspirariile si comploturile romaniloru din cerculu Lapusiului.

Dér' Don Quixotte dela Mancha a vediatu periclitandu-se idealulu seu Dulcinea.

Dorimu si poftimu, cá dupa acusele si denunciarile cele dóua date comitelui se se faca investigatiune, si miserabilei denunciatore se i se de plat'a cuvenita.

Poftimu, cá iubirea de patria ce o avemu, se nu fia insultata si tendentiele reutatóse asupra nóstra se incete. Amble dupa emissari muscali, prindai, dér' noi se nu fimu insultati.

Apropos. Unu teologu de Sabiu din Rohiá, veniudu pre serbatorile Craciunulu a casa, a intratu in o ospetaria in capitala Solnocu-Dobacei — in Desiu, si vorbindu cu colegulu seu romanesc a picatu in suspitiunea celoru presenti. — Denunciare la comite, ca-i periclu, unu emissariu rusu! Bietulu teologu a fostu urmaritu pana a casa de gendarmi, intrebatu in totu loculu, unde a mai intratu, cá ce a vorbitu? ce bani a schimbatu? Sositu acasa, a trebuitu se adevérésca cu marturi, cá e din Rohi'a si nu Rusi'a. — Don Quixotte a vediatu póte in elu pre Cesarieviciu.

Dorimu si poftimu, cá si noi se fimu cercati, cá se se convinga, ca nu noi conspiramu, ci deunuciarorii; si se scapamu odata de suspitiunile, precatu de nerusinate, pre atata si ridicule.

Dorimu si acea dela Ddieu, cá se se asiédie si deslege crisea orientala cumu se cade, ca dóra apoi vomu scapá de atata spionagiulu si persecutiune.*)

„Cunctator.“

Noutati diverse.

— (Apellu catra domnii auctori!) Unulu dintre relele, de care suferu miscarea literaria la noi, este, ca nu se scie mai nici-odata, déca si unde a aparutu unu opu literariu óre-care, numai din intemplanse se publica une-ori printre cele-lalte publicatiuni si cele relative la miscarea literaria. Este inse de celu mai mare interesu atatu pentru auctori, catu si pentru publicu, cá opurile, ce esu la lumina, se fia cunoscute de indata si in sfera catu se póte de intinsa. Spre a implini acésta lacuna subsemnatulu amu prelucratu brosiur'a intitulata: „Trei ani din literatur'a romana, indice bibliograficu alu cartiloru publicate romanesce in Romani'a séu de romani in anii 1874, 1875 si 1876, precedatu de schitiele biografice ale literatiloru romani din Macedoni'a“. Inse precumu nici unu lucru, asia nici brosiur'a de facia nu s'a potutu tocmai completá; mi-iau dér' libertatea a me adressá catra toti domnii auctori si editori, rogandu-i, se binevoiesca a ne tramine cate unu esemplariu din operele publicate ale dd-loru (fia de ori-ce natura: belletristice, didactice, filologice, istorice, juridice, moralo-religióse si scientifice) pentru cá se le pota trece in a dou'a editiune a brosiurei mentionate, cumu si in cursulu nostru de literatura, ce-lu avemu gata pentru publicare. — Speramu, cá acésta propunere va fi

*) Nota Red. Cris'a orientala este una drama din cele mai maretie constatória din mai multe acte. Pe cele produse pana aci pescen'a lumel le cunósce lumea; restulu sta ascunsu in manile Celui Preainaltu. Actele restante voru urmá in diverse periode. Chiaru si in constitutiunea turcésca este pusu simburele unui actu. Trebue se cunósceamu Orientulu asia cumu este elu. De aici urmédia, cá noi de spioni si denuncianti nu vomu scapá nici odata pre catu timpu suntemu decisi a fi si a remané ceea ce suntemu. Acésta inse nicidecumu nu insemna, cá noue se ne pase de intriganti, demagogi, spioni si denuncianti miserabili, ci insemna numai, cá se'i consideramu de aceea ce sunt ei, adeca calumniatori si ori-unde 'i vomu demasca, se'i damu in judecata, se pretindemu repararea onórei nóstre personale si nationale.

primita cu placere de catra dd. auctori. Asemene vomu fi multiamitori tuturoru aceluor domni, cari ar' avé bunavointia a ne tramine unele schitiele din biografiile barbatiloru nostri din Transilvani'a, cari s'au ocupatu cu literatura in ori-care ramu alu ei. Ori-ce oferte, cereri, séu desluciri se voru tramine sub adres'a: G. Popescu, Bucuresci, calea Vergului Nr. 104. — Pretiulu indicelui de mai susu e 1 fl. v. a.

— (Multiamita publica.) Priu contribuirile filantropice pentru vestminte la invetiacei romani seraci dela meserii, in bani si in haine purtate, ajungundu-se unu scopu nobilu, me afu indemnatu a aduce multiamita publica dd-loru: D. Eremia, care a daruitu 50 fl., D. Stanescu 10 fl., Mihailu Stanescu 5 fl., cu cari s'au cumperatu la 8 invetiacei vestminte nóue si s'au potutu imbracá de s. serbatori; asemene d-loru: I. T. Popoviciu, Diamandi Manole, Constantin L. Popasu, George Ioanidi, Ioan G. Ioan, Ioan Dusoiu, Nicolau Flusturanu, Aron Densiusianu, Sevastiana Muresianu, si stud. Lupescu, cari binevoira a contribuí cu vestminte bune, cele ce adaptandu-se s'au potutu imparti — intre cei multi — la 18 invetiacei seraci, primindu cate unu feliu de vestmentu. — Pentru aceste daruri, cari contribuira la stemperarea lipsei de imbracaminte in aceste dile geróse si grele, aducemu aceste, cá semnu de recunoscintia publica. Totudeodata cutezamu a face a pelu si catra alti domni, pentru ori-ce feliu de vestminte barbatesci purtate si pentru carti, scrieri de cetire potrivite sodaliloru romani in societatea loru de lectura, cari se voru primi cu deosebita multiamita. Brasiovu. In numele comitetulu

Bartolomeiu Baiulescu, pres.

— (Balu in folosulu scolariloru seraci) se face Domineca in 30 Ian. a. c. s. v. in Branu, inceputulu la 7 óre séra, edificiu comunale, la care corpulu invatiatorescu resp. invita pe toti binesimitorii. Oferte maranimóse spre acestu scopu se primescu de d. invatiatoriu Teodoru Popu si in Brasiovu de d. comerc. Ioanne Persoiu, cari se voru publica in diaria.

— (Limba.) Ni-se impartesiesce, cá in comitatulu Muresiu-Turda preste totu intrebuintiarea limbei romane e exilata „si numai de cea maghiara ne potemu folosi in tóte causele atate private catu si oficióse pe la deregatorii“. — Apoi comitetulu centrale au facutu statute, unde si in care se cuprinde, ca atatu preutii, catu si docentii, déca possuudu mai multu de patru vite, trebue se mérga la facerea de drumuri.

— († Demetriu Danciu) theologu bravu in an. IV. in seminariulu gr. o. din Gherla, se mutá la cele eterne in 31 Ian. in etate de 21 ani, lasandu pe clerulu teneru, tata, frate si sorori in doliu.

Mai nou.

Marele veziru Midhat pasia auctorulu constitutiunei otomane, dimissionatu si exilatu.

In Bosni'a mohamedanii macelara multime de crestini din caus'a constitutiunei!

Caus'a bancei in Vien'a 6 Febr. remasa fon resultatu.

— (Errata.) In Nr. 6 art. primu semicol. 1 in locu de servilisti cit. socialisti. Partile cit. partite.

Post'a redactiunei.

Oradea mare, 4 Febr. „Transilvani'a“ foia asociatiunei transilvane ese si pe alu X-lea anu regulatu de doue ori pe luna, 36 cóle 4-o pe anu. Documente istorice si corespondentie de ale mai multoru barbatu romani repausati dintre cei mai renumiti voru esi in cursulu anulu. — Ori-ce carti romanesce se potu castigá prin librari.

Campi'a Transilvaniei. A dá pe creditu a semnifica, cá voimu noi insine se ruinamu Gazeta. Cei restanti cu creditele din trecutu suntu rogati a le exofficia

Cursurile

la bursa in 6 Eebruaru 1877 stá asia:			
Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 89 cr v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 93 „
Augsburg	—	—	115 „ 80 „
Londonu	—	—	124 „ 30 „
Imprumutulu nationalu	—	—	68 „ — „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	62 „ 60 „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	73 „ — „
„ „ tenesiane	—	—	71 „ 75 „
„ „ transilvane	—	—	71 „ 75 „
„ „ croato-slav.	—	—	— „ — „
Actiunile bancei	—	—	833 „ — „
„ creditulu	—	—	147 „ 10 „